

Risto Veskioja

President Toomas Hendrik Ilves annab riigikaitse teenete eest endisele kaitseväge juhatajale kindral Ants Laaneotsale Vabariigi aastapäeva puhul üle kõrgeima sõjaliste või riigikaitse teenete eest saadava Kotkaristi I klassi teenetemärgi. Viimati sai Eesti kodanik Kotkaristi I järgu teenetemärgi 1938. aastal.

Kindral Ants Laaneots on sündinud 16. jaanuaril 1948 Kilingi-Nõmmel Pärnumaal. Ta on lõpetanud kaardiväge kõrgema tankivägede kooli Harkovis ja Malinovski-nimelise tankiväeakadeemia Moskvas, õppinud NATO kaitsekolledžis Roomas ning Soome kõrgematel riigikaitsekursustel. Laaneots on teeninud Nõukogude armees, jõudnud polkovniku auastmeni ning tegutsenud Etioopias jalaväediviisi ning armeekorpus ülemaks sõjalise nõunikuna.

Taasiseseisvunud Eestis määras valitsus Ants Laaneotsa 1991. aasta sügisel looma Kaitsejõudude Peastaabi ning aastatel 1991-1994 oli Laaneots selle ülem. Aastatel 1994-1996 töötas ta AS-i ESS Lõuna direktorina. 1997. aastal teenis Laaneots kaitseväge peainspektori ametikohal ning aastatel 1997-1999 oli ta taas kaitsejõudude peastaabi ülem.

Enne kaitseväge ühendatud õppeasutuste ülemaks määramist aastal 2001 teenis kindral Ants Laaneots Balti kaitseuringute keskuse ülemana. 2002. aastal nimetati ta kaitseatašeeks Venemaal ja Ukrainas. Alates 2006. aasta detsembrist kuni 5. detsember 2011 teenis Laaneots Eesti kaitseväge juhatajana.

Kotkaristi teenetemärgi on asutanud 1928. aastal Kaitseliit Eesti iseseisvuse 10. aastapäeva puhul ning see muutus riiklikuks teenetemärgiks 1936. aastal. Kotkaristi teenetemärk on sõjaline, kui talle on lisatud kaks ristuvat mõõka. Kotkaristi teenetemärgil on kaheksa klassi.

Eestlastest sai viimati Kotkaristi I järgu Vabadussõjas osutatud teenete eest 1938. aastal

kindralmajor Tõnis Rotberg. 1920. aastal oli Rotberg sõjaväe varustusvalitsuse ülem, 1928 sõjaministri abi. 1938–1940 oli Rotberg sõjaministri abi.

Kotkaristi I järgu kavalerid on teiste seas olnud ka president Konstantin Päts, admiral Johan Pitka, kindralmajor Ernst Põdder, kindral Johan Laidoner, endine välisministri abi August Rei, endised riigivanemad Jaan Tõnisson, Kaarel Eenpalu ning Jaan Teemant.

Lisaks on Kotkaristi I järgu saanud ka Rootsi kuningas Gustav V, Soome vägede ülemjuhataja Vabadussõjas Karl Gustaf Emil Mannerheim, endine NATO vägede ülemjuhataja Euroopas Wesley K. Clark ning Ameerika Ühendriikide erukindral ja NATO Euroopa liitlasvägede ülemjuhataja aastatel 2006-2009 Bantz John Craddock.

Artikkel Delfi [veebilehel](#) .